

Stanowisko Prezydium nr 1/1/2017

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach

z dnia 6 września 2017 roku

w sprawie

działań służących promocji i wsparcia kształcenia zawodowego uczniów/pracowników młodocianych

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach zwraca się do Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Przewodniczącej Rady Dialogu Społecznego z prośbą o dokonanie analizy i podjęcie działań służących promocji kształcenia zawodowego w Polsce, jak również wprowadzenia stosownych zmian legislacyjnych.

Tylko w województwie śląskim w ciągu ostatnich 18 lat liczba uczniów-pracowników młodocianych (rzemieślniczy model kształcenia zawodowego) spadła z liczby 16.064 do 4.111, to jest o 77%, a w skali całego naszego kraju ten wskaźnik wynosi ponad minus 50%.

Sprawa jest o tyle istotna, że szkoły zawodowe, a obecnie szkoły branżowe szkolą pracowników dla rynku pracy, a obecnie na tym rynku brakuje dobrze wyszkolonych pracowników (fachowców), tendencje ostatnich lat pokazują, że w szkołach zawodowych uczy się zaledwie około 15 % młodzieży, gdzie jeszcze w latach 90. odsetek tych osób był na poziomie 43%.

Szkoły zawodowe, a obecnie trzyletnie szkoły branżowe kształcące w systemie dualnego kształcenia, czyli teoria w szkole, a praktyka w zakładzie pracy są najlepszą formą nauki zawodu i przedsiębiorczości.

Jeżeli nie będziemy promować kształcenia zawodowego wśród młodych ludzi, to za kilka, a maksymalnie kilkanaście lat nasz rynek pracy przejdzie załamanie z powodu braku wykwalifikowanych pracowników. Jednocześnie sytuacja, na pewno nie ulegnie poprawie, jeżeli szkoły zawodowe, a obecnie szkoły branżowe pierwszego stopnia będą dalej borykały się z naborem, w wielu śląskich miastach jest problem skompletowania chociażby jednej klasy w szkole branżowej pierwszego stopnia. Pokazuje to jak bardzo niewielka liczba osób wybiera naukę w systemie rzemieślniczego modelu kształcenia (mistrz-uczeń/pracownik młodociany).

Uważamy, że może to zmienić tylko jasne i jednoznaczne wypracowanie kryteriów naboru do szkół średnich oraz zwiększenie wynagrodzenia jakie otrzymuje pracownik młodociany na etapie nauki zawodu u przedsiębiorcy.

Uczniowie, którzy wybierają licea lub technika powinni do tych szkół zdawać egzaminy lub powinny być jasno sformułowane wymagania przyjęcia ich do tego typu szkół, a zwiększenie wynagrodzenia dla pracowników młodocianych będzie dużą zachętą do wyboru tego typu szkoły.

Liczymy, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zainicjuje ogólnopolską kampanię społeczną promującą kształcenie zawodowe w Polsce, co w przyszłości będzie miało realny wpływ na rynek pracy. Jesteśmy przekonani, że działania te odbudują rzemieślniczy model kształcenia zawodowego, który jest modelowym przykładem kształcenia dualnego, a przez ostatnie osiemnaście lat został zniszczony.

Rada wyraża gotowość do włączenia się w prace na rzecz odbudowy tego systemu w Polsce oraz apeluje o przystąpienie przez Rząd do stosownych prac w tym zakresie.